

Centrum Badania
Opinii Społecznej

Stosunek do rządu w lipcu

Przedruk i rozpowszechnianie
tej publikacji **w całości** dozwolone
wyłącznie za zgodą CBOS.
Wykorzystanie **fragmentów**
oraz danych empirycznych
wymaga podania źródła

Znak jakości przyznany CBOS przez Organizację Firm Badania Opinii i Rynku 14 stycznia 2016 roku

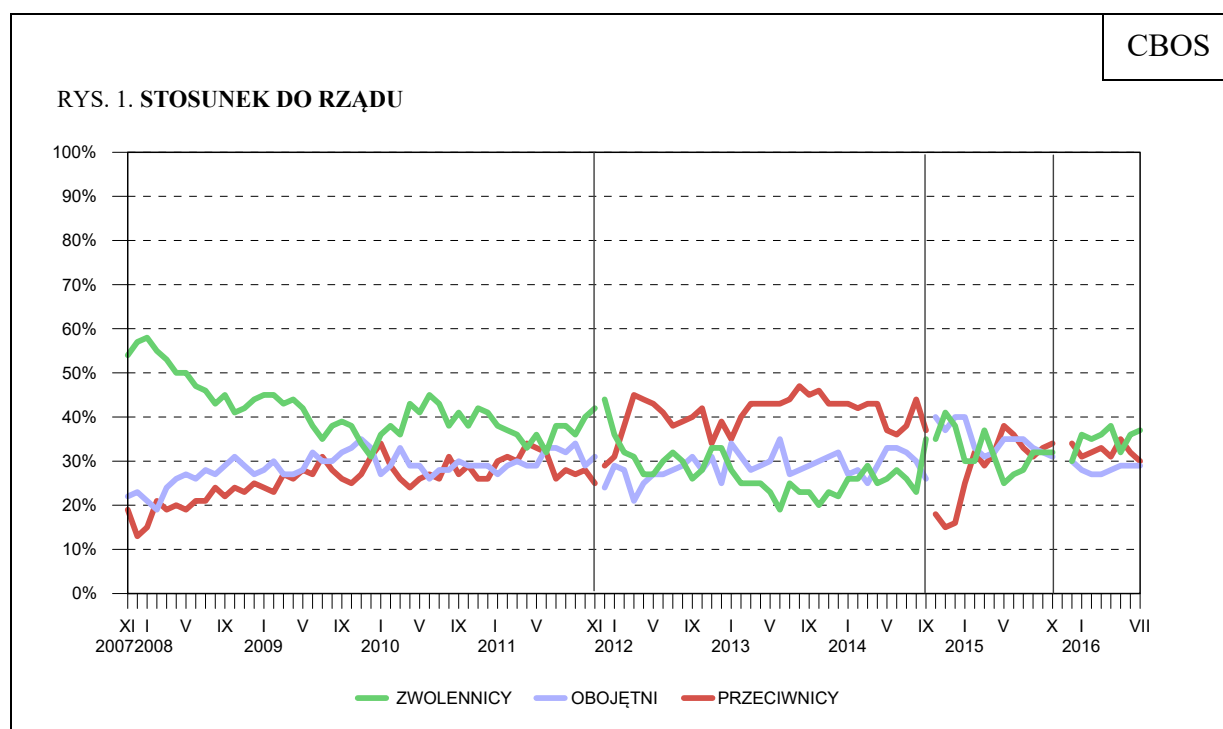

Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej
ul. Świętojerska 5/7, 00-236 Warszawa
e-mail: sekretariat@cbos.pl; info@cbos.pl
<http://www.cbos.pl>
(48 22) 629 35 69

W lipcu¹ odnotowujemy niewielką poprawę notowań rządu, której towarzyszy wzrost poparcia dla PiS².

POPARCIE DLA RZĄDU

W porównaniu z czerwcem nieznacznie zmniejszyła się liczba jego przeciwników (o 2 punkty, do 30%), a odsetki zwolenników i deklarujących wobec niego obojętność nie uległy istotnej zmianie (odpowiednio 37% i 29%).

Do listopada 2011 roku wskazania dotyczyły pierwszego rządu Donalda Tuska, od grudnia 2011 roku – drugiego rządu Donalda Tuska, od października 2014 roku dotyczyły rządu Ewy Kopacz, a od grudnia 2015 roku dotyczą rządu Beaty Szydło. Pominięto odpowiedzi „trudno powiedzieć”

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (314) przeprowadzono metodą wywiadów bezpośrednich (face-to-face) wspomaganymi komputerowo (CAPI) w dniach 30 czerwca – 7 lipca 2016 roku na liczącej 983 osoby reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski.

² Zob. komunikat CBOS „Preferencje partyjne w lipcu”, lipiec 2016 (oprac. K. Pankowski).

Tabela 1

Stosunek do rządu	Wskazania respondentów według terminów badań											
	2015					2016						
	VII	VIII	IX	X	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII
	w procentach											
Zwolennicy	28	32	32	32	30	36	35	36	38	32	36	37
Przeciwnicy	33	31	33	34	34	31	32	33	31	35	32	30
Obojętni	35	33	32	31	30	28	27	27	28	29	29	29
Trudno powiedzieć	4	4	3	3	6	5	6	4	3	4	3	4

Do października 2015 roku pytalśmy o rząd Ewy Kopacz, a od grudnia pytamy o rząd Beaty Szydło

Z analiz wielozmiennowych³ wynika, że poparcie dla rządu zależne jest przede wszystkim od preferencji partyjnych. W potencjalnych elektoratach partyjnych poparcia urzędującemu gabinetowi najczęściej udzielają wyborcy PiS (wraz z SP i PR), którzy w ogromnej większości się z nim identyfikują. Relatywnie duże poparcie rząd uzyskuje w elektoracie Kukiz'15, w którym ma więcej zwolenników niż przeciwników. Ponad połowa sympatyków PO i ogromna większość potencjalnych wyborców Nowoczesnej to przeciwnicy rządu. Z kolei badani niezdecydowani, czy uczestniczyć w wyborach i niezamierzający brać w nich udziału najczęściej deklarują obojętność wobec gabinetu Beaty Szydło.

Tabela 2

Potencjalne elektoraty*	Stosunek do rządu			
	zwolennicy	przeciwnicy	obojętni	Trudno powiedzieć
	w procentach			
PiS (wraz z SP i PR)	88	2	8	2
Kukiz'15	40	20	38	2
PO	20	59	20	1
Nowoczesna Ryszarda Petru	4	84	12	0
Niezdecydowani, czy wziąć udział w wyborach	23	22	50	5
Niezamierzający brać udziału w wyborach	16	30	45	9

* Określone na podstawie deklaracji głosowania w ewentualnych wyborach parlamentarnych

Ponadto można zauważyć, że zwolennicy rządu stosunkowo często rekrutują się spośród badanych o prawicowych poglądach politycznych (67% zwolenników), uczestniczących w praktykach religijnych co najmniej raz w tygodniu (61% zwolenników wśród uczestniczących w praktykach religijnych kilka razy w tygodniu i 48% wśród praktykujących religijnie raz w tygodniu). Ponadprzeciętnie często poparcia urzędującemu

³ Wykorzystano moduł IBM SPSS Decision Trees.

gabinetowi udzielają również najstarsi ankietowani – w wieku 65 lat i więcej (47%), mieszkańcy wsi (45%), badani z wykształceniem zasadniczym zawodowym (45%) i podstawowym/gimnazjalnym (43%), osiągający dochody netto na osobę do 2000 zł (od 39% do 41% w zależności od kategorii dochodowej). W grupach społeczno-zawodowych są to najczęściej rolnicy (54%) i emeryci (47%).

Z kolei przeciwnicy urzędującego gabinetu ponadprzeciętnie często rekrutują się spośród identyfikujących się z lewicą (63% przeciwników), badanych nieuczestniczących w praktykach religijnych (55%) lub uczestniczących w nich rzadko – kilka razy w roku (39%), osób o dochodach na osobę wynoszących co najmniej 2000 zł (50%). Częściej niż pozostali niechęć wobec rządu deklarują absolwenci wyższych uczelni (46%), badani w wieku 25–34 lata (40%), mieszkańcy największych miast (43%), a w grupach społeczno-zawodowych: kadra kierownicza i specjaliści z wyższym wykształceniem (50%), uczniowie i studenci (45%) oraz pracujący na własny rachunek (43%) (zob. tabela aneksowa 1).

AKCEPTACJA PREMIERA

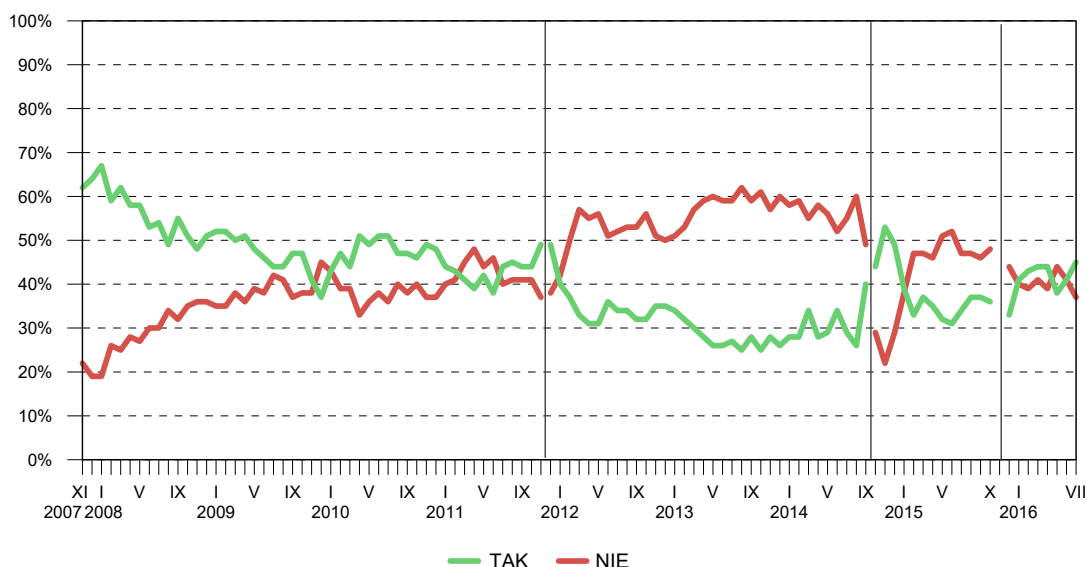
Lepiej niż miesiąc temu odbierana jest premier Beata Szydło. Zadowolenie z tego, że stoi ona na czele rządu, wyraża 45% badanych (o 4 punkty więcej niż w czerwcu), a niezadowolenie – 37% (o 4 punkty mniej niż w czerwcu). Blisko co piąty respondent (18%) nie ma wyrobionej opinii w tej sprawie. Są to najlepsze notowania urzędującej premier z dotychczas rejestrowanych.

Tabela 3

Czy jest Pan(i) zadowolony(a) z tego, że na czele rządu stoi Beata Szydło?	Wskazania respondentów według terminów badań											
	2015					2016						
	VII	VIII	IX	X	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII
	w procentach											
Tak	34	37	37	36	33	41	43	44	44	38	41	45
Nie	47	47	46	48	44	40	39	41	39	44	41	37
Trudno powiedzieć	19	16	17	16	23	19	18	15	17	18	18	18

Do października 2015 roku pytaliśmy o rząd Ewy Kopacz, a od grudnia pytamy o rząd Beaty Szydło

RYS. 2. CZY JEST PAN(I) ZADOWOLONY(A) Z TEGO, ŻE NA CZELE RZĄDU STOI BEATA SZYDŁO?

Do listopada 2011 roku wskazania dotyczyły pierwszego rządu Donalda Tuska, od grudnia 2011 roku – drugiego rządu Donalda Tuska, od października 2014 roku dotyczyły rządu Ewy Kopacz, a od grudnia 2015 roku dotyczą rządu Beaty Szydło. Pominięto odpowiedzi „trudno powiedzieć”

Tak jak w przypadku poparcia dla rządu, społeczny odbiór premier Beaty Szydło kształtowany jest przede wszystkim przez preferencje partyjne⁴. Zadowolenie z tego, że na czele rządu stoi Beata Szydło wyrażają niemal wszyscy zwolennicy PiS (wraz z SP i PR) oraz większość sympatyków ruchu Kukiz’15. Potencjalni wyborcy PO i Nowoczesnej w większości wyrażają z tego powodu niezadowolenie. Natomiast opinie niezdecydowanych co do udziału w wyborach i niezamierzających głosować są w tej kwestii podzielone.

Tabela 4

Potencjalne elektoraty*	Czy jest Pan(i) zadowolony(a) z tego, że na czele rządu stoi Beata Szydło?		
	Tak	Nie	Trudno powiedzieć
	w procentach		
PiS (wraz z SP i PR)	92	5	3
Kukiz’15	56	38	6
PO	18	68	14
Nowoczesna Ryszarda Petru	6	84	10
Niezdecydowani, czy wziąć udział w wyborach	39	32	28
Niezamierzający brać udziału w wyborach	31	36	33

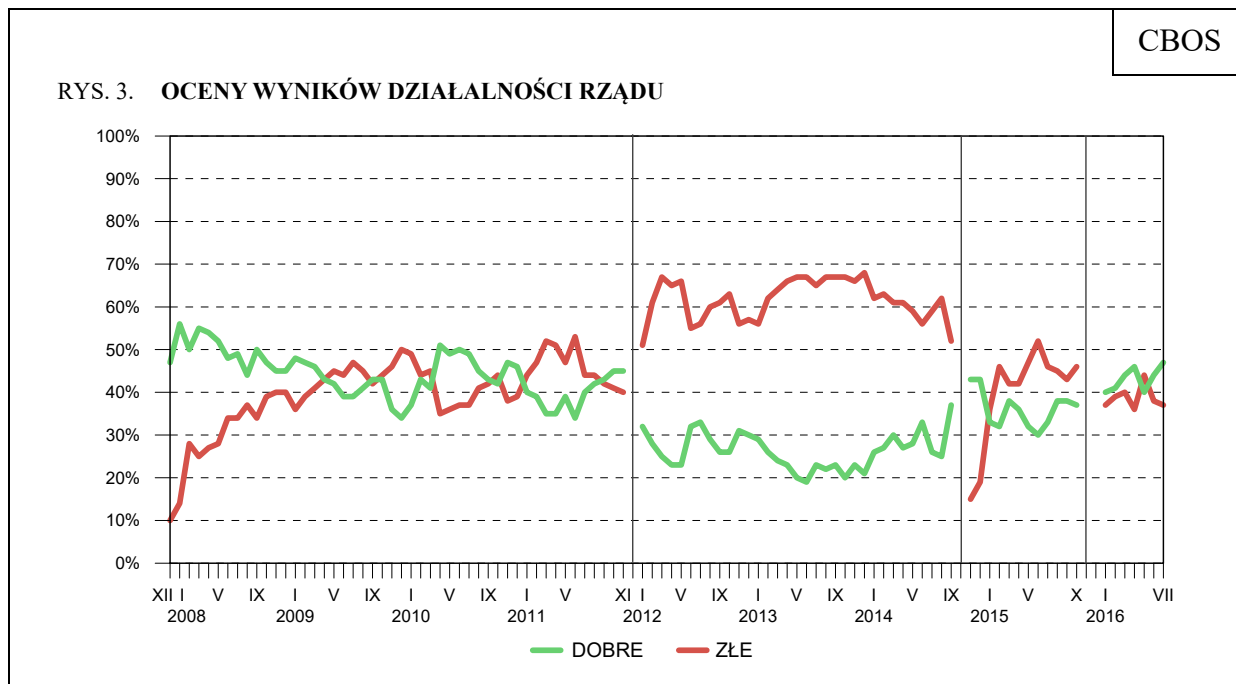
*Określone na podstawie deklaracji głosowania w ewentualnych wyborach parlamentarnych

⁴ Wykorzystano moduł IBM SPSS Decision Trees.

Zadowolenie z tego, że na czele rządu stoi Beata Szydło częściej niż pozostali wyrażają: utożsamiający się z prawicą, biorący udział w praktykach religijnych kilka razy w tygodniu, ankietowani o dochodach netto *per capita* nieprzekraczających 1000 zł, respondenci z wykształceniem podstawowym/gimnazjalnym oraz zasadniczym zawodowym, najstarsi ankietowani, a także mieszkańcy wsi i rolnicy. Natomiast niezadowolenie z tego powodu ponadprzeciętnie często deklarują: identyfikujący się z lewicą, nieuczestniczący w praktykach religijnych, badani osiągający dochody netto *per capita* co najmniej 2000 zł, mieszkańcy największych ponadpółmilionowych miast, absolwenci wyższych uczelni, respondenci w wieku 25–34 lata. W grupach społeczno-zawodowych są to najczęściej uczniowie i studenci, kadra kierownicza oraz pracujący na własny rachunek (zob. tabela aneksowa 2).

OCENA DZIAŁALNOŚCI RZĄDU

Nieznacznie lepiej niż w czerwcu postrzegane są dotychczasowe efekty prac urzędującego gabinetu. Obecnie 47% badanych (wzrost o 3 punkty procentowe) pozytywnie ocenia rezultaty działalności rządu, 37% – negatywnie, a 16% nie ma wyrobionego zdania na ten temat.

Do listopada 2011 roku wskazania dotyczyły pierwszego rządu Donalda Tuska, od stycznia 2012 roku – drugiego rządu Donalda Tuska, od listopada 2014 roku dotyczyły rządu Ewy Kopacz, a od stycznia 2016 roku dotyczą rządu Beaty Szydło. Pominięto odpowiedzi „trudno powiedzieć”

Tabela 5

Jak by Pan(i) ocenił(a) wyniki działalności rządu premier Beaty Szydło od czasu objęcia przez nią władzy?	Wskazania respondentów według terminów badań											
	2015					2016						
	VI	VII	VIII	IX	X	I	II	III	IV	V	VI	VII
	w procentach											
Dobrze	30	33	38	38	37	40	41	44	46	40	44	47
Źle	52	46	45	43	46	37	39	40	36	44	38	37
Trudno powiedzieć	18	21	17	19	17	23	20	16	18	16	18	16

Do października 2015 roku pytaliśmy o rząd Ewy Kopacz, a od stycznia 2016 pytamy o rząd Beaty Szydło

Podobnie jak w przypadku poparcia dla rządu i akceptacji premier, oceny dotychczasowej działalności rządu w największym stopniu zależą od preferencji partyjnych⁵. Niemal wszyscy zwolennicy PiS (wraz z SP i PR) pozytywnie postrzegają dotychczasowe rezultaty prac gabinetu Beaty Szydło. Opinie pozytywne przeważają nad negatywnymi wśród sympatyków ruchu Kukiz'15 oraz niezdecydowanych co do swojego udziału w potencjalnych wyborach. Natomiast wyborcy Nowoczesnej, PO, a także niezamierzający głosować dotychczasowe efekty prac rządu częściej oceniają negatywnie niż pozytywnie. Warto zaznaczyć, że największy krytycyzm w tym względzie cechuje zwolenników Nowoczesnej.

Tabela 6

Potencjalne elektoraty*	Oceny wyników działalności rządu		
	dobrze	złe	Trudno powiedzieć
	w procentach		
PiS (wraz z SP i PR)	92	2	6
Kukiz'15	58	39	3
PO	27	60	13
Nowoczesna Ryszarda Petru	10	85	5
Niezdecydowani, czy wziąć udział w wyborach	44	33	23
Niezamierzający brać udziału w wyborach	26	43	31

*Określone na podstawie deklaracji głosowania w ewentualnych wyborach parlamentarnych

Z analiz różnicowań społeczno-demograficznych wynika, że zdecydowanie lepiej niż pozostali dotychczasową działalność rządu oceniają badani identyfikujący się z prawicą, biorący udział w praktykach religijnych co najmniej raz w tygodniu, a w grupach społeczno-zawodowych – rolnicy. Ponadto ponadprzeciętnie często zadowolone z rezultatów prac gabinetu Beaty Szydło deklarują ankietowani z wykształceniem zasadniczym zawodowym, mieszkańcy wsi, badani o dochodach netto *per capita* nieprzekraczających 2000 zł oraz najstarsi ankietowani. Natomiast stosunkowo często krytycznie na temat prac rządu wypowiadają się badani o lewicowych poglądach politycznych, nieuczestniczący

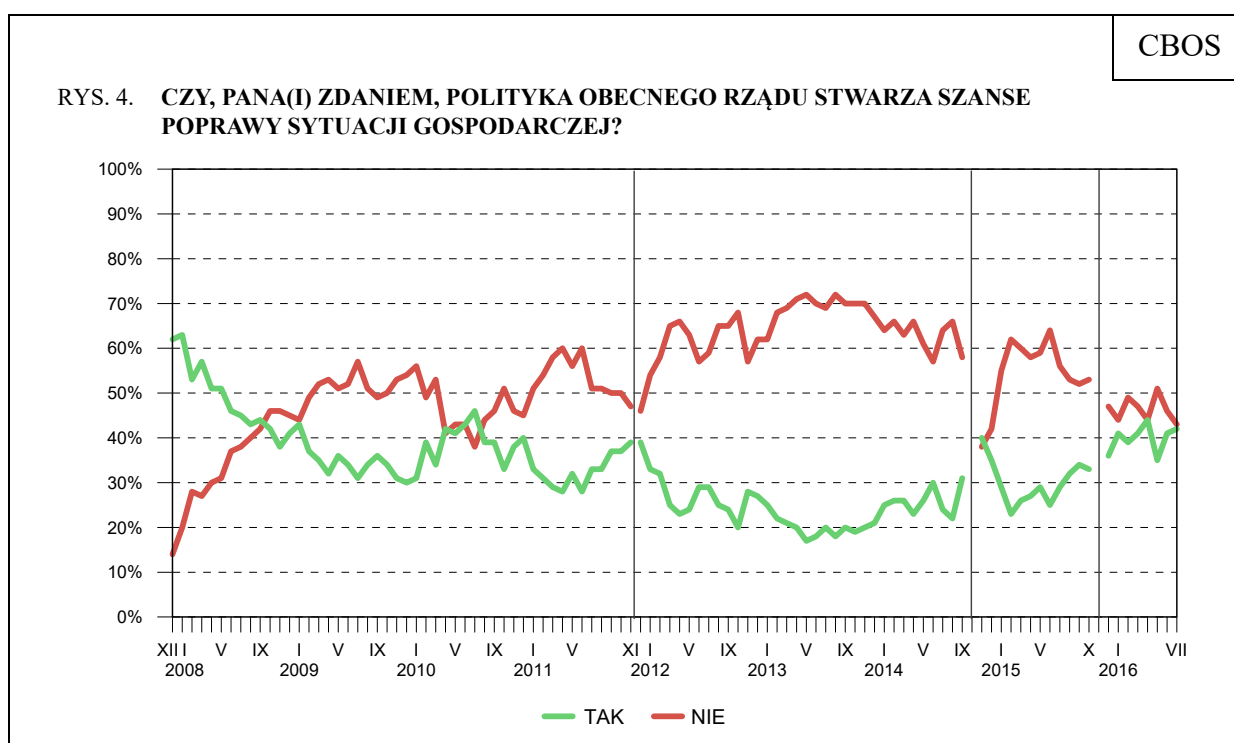
⁵ Wykorzystano moduł IBM SPSS Decision Trees.

w praktykach religijnych, mieszkańcy największych miast, absolwenci wyższych uczelni, ankietowani o dochodach netto *per capita* wynoszących co najmniej 2000 zł, pracujący na własny rachunek oraz kadra kierownicza i specjaliści z wyższym wykształceniem (zob. tabela aneksowa 3).

OCENA POLITYKI GOSPODARCZEJ RZĄDU

Ostatnie tygodnie przyniosły nieznaczny spadek krytycyzmu w ocenach polityki rządu w sferze gospodarki. Obecnie 42% badanych uważa, że stwarza ona szanse poprawy sytuacji gospodarczej, i podobna grupa (43%) jest przeciwnego zdania (spadek o 3 punkty). Co siódmy respondent (15%) nie potrafi zająć stanowiska w tej kwestii.

Do listopada 2011 roku wskazania dotyczyły pierwszego rządu Donalda Tuska, od grudnia 2011 roku – drugiego rządu Donalda Tuska, od listopada 2014 roku dotyczyły rządu Ewy Kopacz, a od grudnia 2015 roku dotyczą rządu Beaty Szydło. Pominięto odpowiedzi „trudno powiedzieć”

Tabela 7

Czy, Pana(i) zdaniem, polityka obecnego rządu stwarza szanse poprawy sytuacji gospodarczej ?	Wskazania respondentów według terminów badań											
	2015					2016						
	VII	VIII	IX	X	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII
	w procentach											
Tak	29	32	34	33	36	41	39	41	44	35	41	42
Nie	56	53	52	53	47	44	49	47	44	51	46	43
Trudno powiedzieć	15	15	14	14	17	15	12	12	12	14	13	15

Do października 2015 roku pytaliśmy o rząd Ewy Kopacz, a od grudnia pytamy o rząd Beaty Szydło

W potencjalnych elektoratach partyjnych pozytywnie na temat polityki gospodarczej rządu w ogromnej większości wypowiadają się zwolennicy PiS (wraz z SP i PR) oraz przeważająca część sympatyków ruchu Kukiz'15. Z kolei zdecydowana większość potencjalnych wyborców PO i Nowoczesnej kwestionuje skuteczność polityki obecnego gabinetu w sferze gospodarki. Opinie niezdecydowanych co do wzięcia udziału w potencjalnych wyborach są podzielone, natomiast wśród niezamierzających w nich uczestniczyć przeważa krytycyzm.

Tabela 8

Potencjalne elektoraty*	Oceny polityki gospodarczej rządu		
	dobrze	złe	Trudno powiedzieć
	w procentach		
PiS (wraz z SP i PR)	88	5	7
Kukiz'15	52	38	10
PO	22	72	5
Nowoczesna Ryszarda Petru	7	90	3
Niezdecydowani, czy wziąć udział w wyborach	37	39	24
Niezamierzający brać udziału w wyborach	21	51	28

* Określone na podstawie deklaracji głosowania w ewentualnych wyborach parlamentarnych

Ponadto, można zauważyć, że częściej niż pozostali zadowolenie z polityki gospodarczej rządu wyrażają badani identyfikujący się z prawicą, uczestniczący w praktykach religijnych co najmniej raz w tygodniu, o dochodach netto *per capita* nieprzekraczających 1000 zł, ankietowani z wykształceniem podstawowym/gimnazjalnym oraz zasadniczym zawodowym, a także mieszkańcy wsi i rolnicy. Relatywnie duży krytycyzm w postrzeganiu polityki gospodarczej urzędującego gabinetu cechuje: utożsamiających się z lewicą, biorących udział w praktykach religijnych raz–dwa razy w roku oraz niepraktykujących religijnie, badanych o dochodach netto *per capita* wynoszących co najmniej 2000 zł, absolwentów wyższych uczelni i mieszkańców największych miast. W grupach społeczno-zawodowych ponadprzeciętnie duży krytycyzm wyrażają pracujący na własny rachunek oraz kadra kierownicza i specjaliści z wyższym wykształceniem (zob. tabela aneksowa 4).

Drugi miesiąc z kolei rejestrujemy poprawę notowań gabinetu Beaty Szydło. Wszystkie analizowane przez nas wskaźniki poparcia dla rządu w niewielkim stopniu

poprawiły się. W ocenach urzędującego gabinetu Polacy wciąż są podzieleni, niemniej jednak ma on obecnie więcej zwolenników niż przeciwników, a odsetek zadowolonych z tego, że na jego czele stoi Beata Szydło jest większy niż niezadowolonych. Dotychczasowe efekty pracy rządu również częściej oceniane są pozytywnie niż negatywnie, natomiast prowadzona przezeń polityka gospodarcza w takim samym stopniu odbierana jest pozytywnie, co krytycznie.

Opracowała

Małgorzata OMYŁA-RUDZKA